

คุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาที่ผู้บริโภคเลือกใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร
Product Attributes of Cannabis Training Course Selected by Consumers
in Bangkok Metropolitan

สารัช ละมัยกุล¹ และ พิพัฒน์ นนทนาธรณ์²

Sarat Lamaikul¹ and Phiphat Nonthanathorn²

Received & May 20, 2022 & Revise June 26, 2022 & Accepted June 30, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการเลือกใช้บริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาที่ผู้บริโภคเลือกใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่สนใจหรือเคยใช้บริการหลักสูตรอบรมด้านกัญชาและอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 505 คน และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไคสแควร์ ค่าสถิติที่ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 21-30 ปี สถานภาพโสด โดยมีระดับการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท และจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และจากการวิจัยยังพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 2) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: คุณลักษณะ, หลักสูตรอบรมด้านกัญชา, การเลือกใช้บริการ

¹ นิสิตโครงการบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจ (สพท.) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ e-mail : sarat.lam@ku.th

¹ Master of the Civil-Military MBA Program, Faculty of Business Administration, Kasetsart University

² รองศาสตราจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ ภาควิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ e-mail : fbusppn@ku.ac.th

² Associate Professor, Department of Management, Faculty of Business Administration, Kasetsart University

Abstract

This research was quantitative research. Its objectives are to study 1) relationships between demographic factors and service selection by consumers in Bangkok Metropolitan 2) relationships between demographic factors and product attributes of cannabis training courses selected by consumers in Bangkok Metropolitan. This research was conducted via a questionnaire. The sample group used in this study were 505 consumers who interested or who had used cannabis training courses and lived in Bangkok Metropolitan. The data was calculated statistically by using frequency distribution, percentage, average and standard deviation. Hypotheses were tested by using correlation coefficient Chi-Square, t-Test and one-way ANOVA. The significance level was 0.05.

The research result revealed that mostly respondents were female between 21-30 years old with single status and a bachelor's degree in education. Mostly respondents worked as office worker. The average income was from 20,001 to 30,000 bath per month. Mostly respondents were not medical and public health personnel and the research result also showed that 1) demographic factors including gender, age, marital status, occupation, and income affect to service selection of cannabis training courses of consumers in Bangkok Metropolitan with the significance level of 0.05. 2) different demographic factors including age, marital status, education, and occupation affect consumers' weights on importance of each attribute of cannabis training courses with the significance level of 0.05.

Keywords: Attributes, Cannabis Training Courses, Selection

บทนำ

ในปัจจุบันมีพืชชนิดต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์มากมาย ทั้งมีการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิต เช่น ด้านการแพทย์ ด้านการบริโภค เป็นต้น ซึ่งพืชที่กำลังได้รับความนิยมในช่วงเวลานี้คือ กัญชา (Cannabis) ซึ่งเป็นพืชล้มลุกจำพวกหญ้า มีต้นสูงประมาณ 2-4 ฟุต ลักษณะใบแตกเป็นแฉกคล้ายใบมันสำปะหลัง หรือใบละหู่ มีริมใบทุกแฉกโดยมีลักษณะเป็นจักๆ ใบหนึ่งมีราว 5-8 แฉก ในก้านเดียวกันและออกดอกตามง่ามกิ่งก้าน โดยจัดอยู่ในกลุ่มของยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2563) (Food and Drug Administration, 2020) โดยกัญชานั้นมีการปลูกมาแต่ในอดีตประมาณ 3 ศตวรรษก่อนคริสตกาลในประเทศจีน และมีประวัติการใช้อยู่ในยุคของกรีกและโรมันโดยการนำเอาเมล็ดกัญชามาเลี้ยงแขกเพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ที่แวะมาเยี่ยมเยือน (CANNABIS HUB, 2021) และในเวลาต่อมาได้มีการกระจายพันธุ์ไปยัง

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จนถึงอินโดนีเซีย หมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก และประเทศในย่านเขตร้อน และเขตอบอุ่นของโลกทั่วไปอย่างแพร่หลายและกว้างขวางในปี 960-1279 (WEEDBONG420, 2019)

ประเทศไทยในปัจจุบันนั้นกัญชาเริ่มมีการนำไปปลูก สกัด ผลิต และนำไปใช้ประโยชน์ในการรักษาผู้ป่วย หรือการนำไปบริโภคกันอย่างแพร่หลาย โดยสำหรับประเทศไทยถือเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่อนุญาตให้ใช้กัญชาอย่างถูกกฎหมายเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มที่ 1) ตั้งแต่ตอนต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2562 (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2563) (KASIKORN Research Center, 2020) และต่อมากระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ทุกส่วนของกัญชาไม่เป็นยาเสพติดยกเว้นช่อดอกและเมล็ดกัญชา จึงทำให้ประชาชนสามารถปลูกกัญชาได้ด้วยการตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อป้องกันการนำเอาไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง โดยต้องรวมตัวกัน 7 คนขึ้นไปเป็นวิสาหกิจชุมชน ทำสัญญาร่วมโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) หรือหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานสาธารณสุข และทำให้กัญชากลายเป็นพืชเศรษฐกิจ ส่งผลให้ประชาชนมีทางเลือกในการสร้างรายได้จากพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 2564) (Prachachat online, 2021)

ในสถานการณ์ปัจจุบันคนไทยเริ่มมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับกัญชากันเพิ่มมากขึ้นทั้งบุคคลทั่วไป และบุคลากรทางการแพทย์หรือนักธุรกิจที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับกัญชา โดยมีองค์กรหรือสถาบันต่างๆ เปิดสอนอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกัญชาในด้านการนำไปใช้ ด้านการแพทย์ การปลูก การสกัด การผลิต การจัดการ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับผู้ที่สนใจเกี่ยวกับกัญชาได้นำความรู้ ความเข้าใจที่ได้จากการอบรมไปต่อยอดกับวิชาชีพของตัวเองหรือสามารถไปนำไปพัฒนาองค์ความรู้ที่ได้มานั้นให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น โดยสถาบันหรือองค์กรต่างๆ ที่เปิดให้บริการหลักสูตรอบรมด้านกัญชาก็มี เช่น มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นต้น ซึ่งหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับด้านกัญชาก็มีทั้งระยะสั้นและระยะยาว หลากหลายด้านให้ผู้สนใจเกี่ยวกับกัญชาได้เลือกเข้าไปอบรมตามที่ต้องการ

ดังนั้น จากเหตุผลที่กล่าวไปข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาที่ผู้บริโภคเลือกใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้รับทราบถึงความต้องการของผู้มาเข้าอบรมและเพื่อที่จะสามารถนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาคุณลักษณะในด้านต่างๆ และเป็นประโยชน์ให้กับองค์กรหรือสถาบันที่ให้บริการหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับทางด้านกัญชา ให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบธุรกิจในการจัดอบรมได้ เพื่อตอบสนองความต้องการให้กับผู้มาเข้าอบรมให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการเลือกใช้บริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาที่ผู้บริโภคเลือกใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร

ทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับการแสดงออกของบุคคลในฐานะของผู้บริโภค ที่มีความเกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมต่างๆ คือ การบริโภคผลิตภัณฑ์และการบริการต่างๆ การจัดหา รวมถึงการกำจัดสิ่งที่ใช้แล้ว ทั้งนี้ การศึกษาจะมุ่งเน้นและสนใจที่จะสืบค้นให้ทราบถึงเหตุผลว่า ทำไมและเพราะอะไร จึงเลือกซื้อผลิตภัณฑ์และการบริการนั้นทั้งนี้จะได้นำเอาความรู้มาใช้ในการวางกลยุทธ์ในการดำเนินงาน เพื่อที่จะเอาชนะใจลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลดีมากยิ่งขึ้น (ธงชัย สันติวงศ์, 2549) (Thongchai Santiwong, 2006) ดังนั้นสามารถสรุปความหมายได้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือการแสดงออกของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์หรือการใช้บริการต่างๆ โดยสามารถตอบสนองต่อความต้องการ และความพึงพอใจของผู้บริโภคเองได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติกับการประยุกต์ใช้ทางการตลาด

ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงที่ตอบสนองในสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งเร้าที่กำหนดให้ได้ โดยคำว่า “สิ่งเร้า” ที่ใช้ในความหมายของทัศนคติมีความหมายที่กว้าง อาจหมายถึงความเห็น ประเพณี บุคคล หรือประเด็นต่างๆ ซึ่งสำหรับในทางการตลาดนั้นสิ่งเร้าอาจหมายถึง คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ การบริการ โฆษณา ตรายี่ห้อ หรือราคา เป็นต้น และทัศนคติมีลักษณะที่สำคัญอยู่สามประการคือ การเรียนรู้ ความสม่ำเสมอและอิทธิพลของสถานการณ์ ที่เป็นตัวกำหนดทัศนคติ โดยลักษณะประการแรกคือ เป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้ โดยเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม ลักษณะประการที่สองคือ ความสม่ำเสมอ แต่ไม่ได้หมายความว่ามีความคงทนถาวรเพราะทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ ดังนั้นเราอาจจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ ถึงแม้ว่าผู้บริโภคไม่ได้เปลี่ยนทัศนคติแต่ไม่ได้หมายความว่าผู้บริโภคจะต้องทำตามทัศนคติเสมอไป และประการสุดท้ายประการที่สามคือ อิทธิพลของสถานการณ์จะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดทัศนคติบางอย่างที่อาจเหมือนหรือแตกต่างไปจากทัศนคติเดิม หรืออาจทำให้ผู้บริโภคแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากทัศนคติที่มีอยู่ และการวัดทัศนคติของผู้บริโภคที่มีผลต่อตราสินค้าสามารถทำได้ดังนี้ 1) กำหนดคุณลักษณะที่ผู้บริโภคใช้พิจารณาในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ 2) สร้างมาตรวัดที่จะให้ผู้บริโภคได้แสดงออกถึงความคิดเห็นของเขามีต่อตราสินค้า โดยจะใช้มาตรวัดที่เรียกว่า Semantic Differential Scales เป็นตัวมาตรวัด 3) สอบถามผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของสินค้า 4) หาค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติต่างๆ ของตัวสินค้าที่ผู้บริโภคได้ให้น้ำหนักหรือคะแนนไว้ 5) การคำนวณทัศนคติ โดยการคำนวณทัศนคติที่วัดได้จาก Semantic Differential Scales โดยใช้สูตรในการคำนวณจะส่งผลทำให้นักการตลาดสามารถทำการเปรียบเทียบทัศนคติของแต่ละตราสินค้าได้ (พิพัฒน์ นนทนาธรณ์, 2561) (Phiphat Nonthanathorn, 2018) ดังนั้น การศึกษาและการวัดทัศนคติจะช่วยทำให้นักการตลาดสามารถตรวจสอบได้ว่าจะต้องดำเนินการทางการตลาดอย่างไร เพื่อให้ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภคให้ได้มากที่สุดและสามารถที่จะสื่อสารไปยังผู้บริโภคในเรื่องที่ผู้บริโภคนั้นให้ความสนใจ และเพื่อเป็นการสร้างความได้เปรียบในเชิงกลยุทธ์และสามารถบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ตามที่ผู้บริโภคนั้นต้องการได้

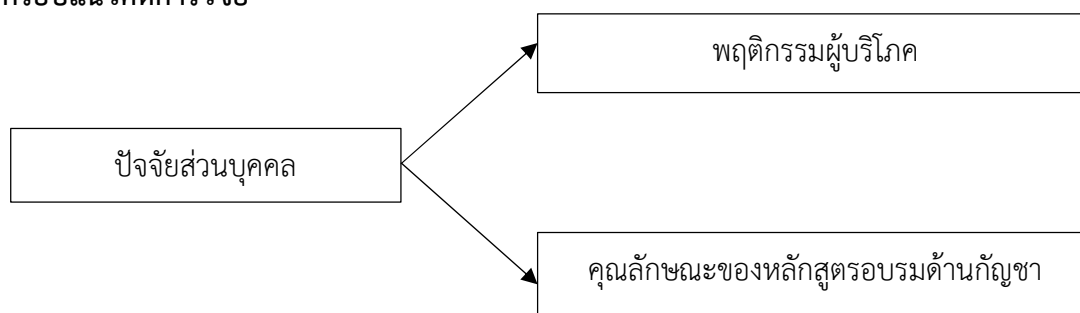
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการของทางเลือกที่ดีที่สุด ก่อนจะนำทางเลือกไปปฏิบัติ โดยใช้หลักเหตุผลของทางเลือกหรือข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมดเพื่อทำให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ และการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นถือเป็นกระบวนการที่บุคคลได้ไตร่ตรองและพิจารณาจากข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ และเลือกแนวทางที่ตัวเองต้องการเพื่อไปสู่จุดหมายที่ตัวเองตั้งใจไว้และเพื่อให้เกิดความพึงพอใจที่สุดในอาชีพที่เลือก (ธารินี พัทธเจริญพงศ์, 2554) (Tharinee Pratcharacharoenpong, 2011) ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าการตัดสินใจหมายถึง การไตร่ตรองพิจารณาถึงทางเลือก โดยใช้ข้อมูลที่เป็นพื้นฐานของสิ่งที่สนใจมาพิจารณาถึงทางเลือกเพื่อให้ได้ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดหรือดีที่สุด โดยการตัดสินใจของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งที่สนใจและชอบหรือสิ่งที่ต้องการในแต่ละคน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตนารณ บุษนุช (2555) (Boonnuch, R. 2012) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาและฝึกอบรมที่มีผลต่อประสิทธิภาพของพนักงาน : กรณีศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคกลาง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการพัฒนาและฝึกอบรมทัศนคติในการพัฒนา การฝึกอบรม การศึกษา และประสิทธิภาพของพนักงาน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลประสิทธิภาพการพัฒนาและฝึกอบรม พบว่าพนักงานส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการฝึกอบรมเฉพาะด้านอยู่ในระดับมาก และรองลงมาคือการสอนงาน (พี่สอนน้อง) และการปฐมนิเทศในการเปลี่ยนงานหรือเปลี่ยนตำแหน่ง ข้อมูลทัศนคติในการพัฒนา การฝึกอบรม การศึกษา พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีทัศนคติในการได้รับการพัฒนาและฝึกอบรมอยู่ในระดับเห็นด้วยกับการเข้ารับการพัฒนาและฝึกอบรม ข้อมูลประสิทธิภาพของพนักงาน พบว่าพนักงานมีประสิทธิภาพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพของงาน ด้านเวลา ด้านวิธีการ อยู่ในระดับดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ผลของการทดสอบสมมุติฐานพบว่าข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และฝ่ายงานที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพของพนักงานที่แตกต่างกัน ทัศนคติการพัฒนา การฝึกอบรม การศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของพนักงานในทิศทางเดียวกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ตัวแปรอิสระในการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมผู้บริโภค และคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชา

ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริโภคที่สนใจหรือเคยใช้บริการหลักสูตรอบรมด้านกัญชา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 400 คน

ขอบเขตด้านเวลา สำหรับระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บแบบสอบถามเริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ.2564 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2565

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้คือ ประชากรที่สนใจหรือเคยใช้บริการหลักสูตรอบรมด้านกัญชา และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้จากสูตรของ Yamane ได้จำนวน 400 ตัวอย่าง ซึ่งได้เก็บตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 505 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก ซึ่งใช้วิธีการแจกแบบสอบถามแบบออนไลน์และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติที่ใช้ในการพรรณนาและอธิบายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา เป็นการนำเสนอข้อมูลต่างๆ โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนาแสดงผลการวิจัยในส่วนของคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลและคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาที่ผู้บริโภคเลือกใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร

2. สถิติเชิงอนุมาน ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชา เพื่อทดสอบความเป็นอิสระ โดยใช้ค่าสถิติ Chi-square และ t-test หรือ F-test เพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยในการวิจัยในครั้งนี้กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 หรือมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดจำนวน 505 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 52.67 มีอายุ 21-30 ปี จำนวน 304 คน ร้อยละ 60.20 สถานภาพโสด จำนวน 355 คน คิดเป็นร้อยละ 70.30 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 382 คน คิดเป็นร้อยละ 75.64 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 52.48 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 30.69 และไม่ได้เป็นบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข จำนวน 483 คน คิดเป็นร้อยละ 95.64

ผลการวิจัยพฤติกรรมกรรมการเลือกใช้บริการหลักสูตรอบรมด้านกัญชา พบว่า มีผู้บริโภคไม่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรด้านกัญชา คิดเป็นร้อยละ 74.26 และเคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรด้านกัญชา คิดเป็นร้อยละ 25.74 โดยผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรด้านกัญชาส่วนใหญ่เข้าอบรมกับกระทรวงสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 56.15 ประเภททางการแพทย์ คิดเป็นร้อยละ 57.69 และความถี่ที่เข้ารับการอบรม 1-2 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 76.92 ซึ่งเข้ารับการอบรมระยะสั้น (1-3 วัน) คิดเป็นร้อยละ 71.54 โดยมีเหตุผลที่เลือกเข้าอบรมเพื่อต้องการเพิ่มความรู้ คิดเป็นร้อยละ 40.21 และได้รับข้อมูลการเข้าอบรมมาจากการได้รับการแนะนำจากคนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 55.44 โดยผู้ที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 51.72 และจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจเข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 80.59 โดยผู้ที่สนใจส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลการเข้าอบรมมาจากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 65.60 โดยสนใจเข้ารับการอบรมในวันเสาร์ – อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 81.33 และสนใจเข้ารับการอบรมระยะสั้น (1-3 วัน) คิดเป็นร้อยละ 66.83

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเลือกใช้บริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 1 ลักษณะทางปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	266	52.67
	ชาย	226	44.75
	เพศทางเลือก (LGBTQI)	13	2.58
	รวม	505	100.00
อายุ	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	3	0.59
	21-30 ปี	304	60.20

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
31-40 ปี	136	26.93
41-50 ปี	39	7.72
51 ปีขึ้นไป	23	4.56
รวม	<u>505</u>	<u>100.00</u>
สถานภาพสมรส		
โสด	355	70.30
สมรส	150	29.70
รวม	<u>505</u>	<u>100.00</u>
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	25	4.95
ปริญญาตรี	382	75.64
สูงกว่าปริญญาตรี	98	19.41
รวม	<u>505</u>	<u>100.00</u>
อาชีพ		
พนักงานบริษัทเอกชน	265	52.48
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	114	22.57
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	61	12.08
นักเรียน/นักศึกษา	38	7.52
อื่นๆ เช่น แพทย์แผนไทย ว่างงาน	23	4.55
เกษตรกร/ประมง	4	0.79
รวม	<u>505</u>	<u>100.00</u>
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000	52	10.30
15,001 - 20,000 บาท	78	15.45
20,001 - 30,000 บาท	155	30.69
30,001 - 40,000 บาท	100	19.80
40,001 - 50,000 บาท	39	7.72
50,001 ขึ้นไป	81	16.04
รวม	<u>505</u>	<u>100.00</u>

จากตาราง 1 และตาราง 2 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

เพศ มีความสัมพันธ์กับหน่วยงาน/สถาบันที่จัดอบรม และประเภทของการอบรม อายุมีความสัมพันธ์กับประเภทของการอบรม ความถี่ในการเข้ารับการอบรม และระยะเวลาของการอบรม สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับหน่วยงาน/สถาบันที่จัดอบรม ประเภทของการอบรม ความถี่ในการเข้ารับการอบรม และระยะเวลาของการอบรม อาชีพ มีความสัมพันธ์กับหน่วยงาน/สถาบันที่จัดอบรม ประเภทของการอบรม ความถี่ในการเข้ารับการอบรม และระยะเวลาของการอบรม และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับประเภทของการอบรม ความถี่ในการเข้ารับการอบรม และระยะเวลาของการอบรม

ตาราง 2 พฤติกรรมการเลือกใช้บริการหลักสูตรอบรมด้านกัญชา

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงาน/สถาบันที่จัดอบรม ^{ก ค ง}		
มหาวิทยาลัย	18	13.85
กระทรวงสาธารณสุข	73	56.15
องค์กรเอกชน	39	30.00
ประเภทของการอบรม ^{ก ข ค ง จ}		
ทางการเกษตร	10	7.69
ทางการแพทย์	75	57.69
การจัดการธุรกิจ	45	34.62
ความถี่ในการเข้ารับการอบรม ^{ข ค ง จ}		
1-2 ครั้งต่อปี	100	76.92
3-4 ครั้งต่อปี	24	18.46
มากกว่า 4 ครั้งต่อปี	6	4.62
ระยะเวลาของการอบรม ^{ข ค ง จ}		
ระยะสั้น (1-3 วัน)	93	71.54
ระยะยาว (3-4 เดือน)	12	9.23
ทั้ง 2 ประเภท	25	19.23

หมายเหตุ : ^ก แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างเพศ (chi-square)

^ข แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างอายุ (chi-square)

^ค แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างสถานภาพ (chi-square)

^ง แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างอาชีพ (chi-square)

^จ แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (chi-square)

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาที่แตกต่างกัน

หลักสูตรการอบรมด้านกัญชาที่ใช้ในการเปรียบเทียบได้แก่ Cannabis Business Management (CBM) Cannabis Entrepreneur Program (CEP) และ National-Cannabis Business Development Program (N-CBD)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชา

คุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชา	หลักสูตรใน			
	อุดมคติ	CBM	CEP	N-CBD
1. วิทยากรที่บรรยาย	3.86 ^{ค จ}	3.94	3.76	3.81
2. เครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม	3.60 ^จ	3.70	3.76	3.81
3. ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน	3.69	3.55	3.62	3.60
4. ค่าใช้จ่ายทั่วไปในการเข้ารับการอบรม	3.59	3.51	3.65	3.69
5. ระยะเวลาในการอบรม	3.78 ^ก	3.72	3.70	3.59
6. ใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ	3.76 ^ข	3.68 ^ก	3.67	3.61 ^ก
7. สถานที่เดินทางสะดวก	3.91	3.77	3.69	3.75

หมายเหตุ : ^ก แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างเพศ (F-test)

^ข แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างอายุ (F-test)

^ค แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างสถานภาพสมรส (t-test)

^จ แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างการศึกษา (F-test)

^ฉ แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างอาชีพ (F-test)

จากตาราง 3 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่าเพศส่งผลต่อคุณลักษณะของหลักสูตร CBM ในด้านใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ คุณลักษณะของหลักสูตร N-CBD ในด้านใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ อายุส่งผลต่อคุณลักษณะของหลักสูตรในอุดมคติในด้านใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ สถานภาพสมรสส่งผลต่อคุณลักษณะของหลักสูตรในอุดมคติในด้านวิทยากรที่บรรยาย และด้านระยะเวลาในการอบรม การศึกษาส่งผลต่อคุณลักษณะของหลักสูตรในอุดมคติในด้านวิทยากรที่บรรยาย และด้านเครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม และอาชีพ ส่งผลต่อคุณลักษณะของหลักสูตรในอุดมคติในด้านวิทยากรที่บรรยาย และด้านเครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม

จากข้อมูลในตาราง 3 สามารถนำมาเขียนกราฟแสดงถึงภาพลักษณ์ของคุณลักษณะหลักสูตรอบรมด้านกัญชา เรียกว่า Image Profiles ของผู้บริโภคมที่มีต่อหลักสูตรอบรมด้านกัญชาต่างๆ ดังตาราง 4

จากตาราง 4 ผลจากการเปรียบเทียบคุณลักษณะหลักสูตรอบรมด้านกัญชาแต่ละหลักสูตร พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านวิทยาการที่บรรยายมาเป็นอันดับแรก เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หลักสูตร CBM หลักสูตร N-CBD และหลักสูตร CEP ตามลำดับ ด้านสถานที่เดินทางสะดวก เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หลักสูตร CBM หลักสูตร N-CBD และหลักสูตร CEP ตามลำดับ ด้านระยะเวลาในการอบรม เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หลักสูตร CBM หลักสูตร CEP และหลักสูตร N-CBD ตามลำดับ ด้านใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หลักสูตร CBM หลักสูตร CEP และหลักสูตร N-CBD ตามลำดับ ด้านค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หลักสูตร CEP หลักสูตร N-CBD และหลักสูตร CBM ตามลำดับ ด้านเครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หลักสูตร N-CBD หลักสูตร CEP และหลักสูตร CBM ตามลำดับ ด้านค่าใช้จ่ายทั่วไปในการเข้ารับการอบรม เรียงตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หลักสูตร N-CBD หลักสูตร CEP และหลักสูตร CBM ตามลำดับ

ตาราง 4 เปรียบเทียบคุณลักษณะหลักสูตรอบรมด้านกัญชา

คุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชา	ความสำคัญหรือคะแนนที่มีต่อ หลักสูตรอบรมด้านกัญชา				
	1	2	3	4	5
1. วิทยาการที่บรรยาย					
2. เครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม					
3. ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน					
4. ค่าใช้จ่ายทั่วไปในการเข้ารับการอบรม					
5. ระยะเวลาในการอบรม					
6. ใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ					
7. สถานที่เดินทางสะดวก					
หมายเหตุ :	—●— แทน คุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาในอุดมคติ —■— แทน คุณลักษณะของหลักสูตร CBM —▲— แทน คุณลักษณะของหลักสูตร CEP —×— แทน คุณลักษณะของหลักสูตร N-CBD				

จากการคำนวณค่าทัศนคติซึ่งวัดจาก Semantic Differential Scales ทำให้สามารถทำการเปรียบเทียบทัศนคติของการเลือกใช้บริการหลักสูตรอบรมด้านกัญชา โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านวิทยาการที่บรรยาย และด้านสถานที่เดินทางสะดวก มาเป็นอันดับแรกเท่ากัน และด้านระยะเวลาในการอบรม ด้านใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ ด้านค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน ด้านเครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม และด้านค่าใช้จ่ายทั่วไปในการเข้ารับการอบรม เป็นอันดับสองเท่ากัน ดังตาราง 5

จากตาราง 5 พบว่า เมื่อพิจารณาภาพรวมทั้งหมดของค่าทัศนคติที่ผู้บริโภคมีย่อห้วงสตรอบรมด้านกัญชา เห็นได้ว่า ห้วงสตร CBM มีค่าทัศนคติสูงที่สุดเท่ากับ 3.70 รองลงมาคือห้วงสตร CEP และห้วงสตร N-CBD มีค่าทัศนคติเท่ากันที่ 3.69

ตาราง 5 ค่าทัศนคติของห้วงสตรอบรมด้านกัญชา

คุณลักษณะของห้วงสตรอบรมด้านกัญชา	W_{jk}	CBM	CEP	N-CBD
1. วิทยาการที่บรรยาย	0.15	3.94	3.76	3.81
2. เครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม	0.14	3.70	3.76	3.81
3. ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน	0.14	3.55	3.62	3.60
4. ค่าใช้จ่ายทั่วไปในการเข้ารับการอบรม	0.14	3.51	3.65	3.69
5. ระยะเวลาในการอบรม	0.14	3.72	3.70	3.59
6. ใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ	0.14	3.68	3.67	3.61
7. สถานที่เดินทางสะดวก	0.15	3.77	3.69	3.75
ค่าทัศนคติ	1.00	3.70	3.69	3.69

คุณลักษณะของห้วงสตรอบรมในอุดมคติ ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสถานที่เดินทางสะดวก มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.91 รองลงมาเป็นคุณลักษณะด้านวิทยาการที่บรรยาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86 คุณลักษณะด้านระยะเวลาในการอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.78 คุณลักษณะด้านใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 คุณลักษณะด้านค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.69 คุณลักษณะด้านเครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.60 และคุณลักษณะด้านค่าใช้จ่ายทั่วไปในการเข้ารับการอบรม เช่น ค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าสังสรรค์ ค่าผลิตภัณฑ์ เป็นต้น เป็นอันดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.59 ตามลำดับ

คุณลักษณะของห้วงสตรอบรมด้านกัญชา CBM ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับวิทยาการที่บรรยาย มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.94 รองลงมาเป็นคุณลักษณะด้านสถานที่เดินทางสะดวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.77 คุณลักษณะด้านระยะเวลาในการอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.72 คุณลักษณะด้านเครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70 คุณลักษณะด้านใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.68 คุณลักษณะด้านค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.55 และคุณลักษณะด้านค่าใช้จ่ายทั่วไปในการเข้ารับการอบรม เช่น ค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าสังสรรค์ ค่าผลิตภัณฑ์ เป็นต้น เป็นอันดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.51 ตามลำดับ

คุณลักษณะของห้วงสตรอบรมด้านกัญชา CEP ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับวิทยาการที่บรรยายและเครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม มากที่สุดเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 รองลงมาเป็นคุณลักษณะ ด้าน

ระยะเวลาในการอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70 คุณลักษณะด้านสถานที่เดินทางสะดวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.69 คุณลักษณะด้านใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.67 คุณลักษณะด้านค่าใช้จ่ายทั่วไปในการเข้ารับการอบรม เช่น ค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าสังสรรค์ ค่าผลิตภัณฑ์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.65 และคุณลักษณะด้านค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน เป็นอันดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 ตามลำดับ

คุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชา N-CBD ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับวิทยากรที่บรรยายและเครือข่ายที่ได้เมื่อเข้ารับการอบรม มากที่สุดเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.81 รองลงมาเป็น คุณลักษณะด้านสถานที่เดินทางสะดวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.75 คุณลักษณะด้านค่าใช้จ่ายทั่วไปในการเข้ารับการอบรม เช่น ค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าสังสรรค์ ค่าผลิตภัณฑ์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.69 คุณลักษณะด้านใบประกาศนียบัตรที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.61 คุณลักษณะด้านค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.60 และคุณลักษณะด้านระยะเวลาในการอบรมเป็นอันดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.59 ตามลำดับ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

จากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กุลนิดา เอี่ยมเปี่ยม (2563) (Kulnida Eampeam, 2020) เรื่องคุณลักษณะของตลาดต้นไม้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรที่มีผลต่อการใช้บริการของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจใช้บริการตลาดต้นไม้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาที่แตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน ส่งผลต่อการให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัตนภรณ์ บุญนุช (2555) (Rattanaporn Boonnuch, 2012) ศึกษา การพัฒนาและฝึกอบรมที่มีผลต่อประสิทธิภาพของพนักงาน : กรณีศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคกลาง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และฝ่ายงานที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพของพนักงานที่แตกต่างกัน ทักษะการพัฒนา การฝึกอบรม การศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของพนักงานในทิศทางเดียวกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ได้ทำให้ทราบถึงความต้องการของผู้บริโภคว่าต้องการคุณลักษณะด้านต่างๆของแต่ละหลักสูตรมากน้อยเพียงใด และได้ทราบถึงความต้องการในอุดมคติหรือสิ่งที่ผู้บริโภคนั้นคาดหวังและให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านนั้นๆ นอกจากนี้ยังได้ทำการเปรียบเทียบแต่ละหลักสูตร ทำให้เห็นว่าผู้บริโภคนั้นให้ความสำคัญกับคุณลักษณะในด้านต่างๆของแต่ละหลักสูตรอย่างไร ซึ่งการที่ทราบถึงความสำคัญของแต่ละคุณลักษณะจะทำให้หลายๆองค์กรสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดอบรมให้กับผู้บริโภคได้ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงค่าทัศนคติที่ผู้บริโภคนั้นมีต่อคุณลักษณะด้านต่างๆในแต่ละหลักสูตรด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะหน่วยงานจัดอบรมด้านกัญชา ควรที่จะจัดอบรมให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ทำการคัดเลือกวิทยากรที่บรรยายที่มีคุณสมบัติเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกัญชา สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และได้รับประโยชน์อย่างสูงหลังจากจบการฝึกอบรม จัดให้มีหลักสูตรอบรมในระยะสั้น (1-2 วัน) และจัดในวันเสาร์-อาทิตย์ เพื่อความสะดวกในการเข้าร่วมการอบรมของกลุ่มเป้าหมาย

2. ผลการวิจัยที่พบว่าผู้ที่มีความแตกต่างกันด้านอายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา และอาชีพ ส่งผลต่อการให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชา แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรอบรมด้านกัญชาควรที่จะคำนึงถึงความพึงพอใจหลังจากการเข้าร่วมอบรม ทำการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้เข้าร่วมอบรมด้วยกัน และองค์กร/บริษัทที่เกี่ยวข้องกับกัญชา มอบใบประกาศนียบัตรที่แสดงถึงการผ่านเข้าร่วมการอบรมในหลักสูตรที่ชัดเจน เพื่อการนำไปต่อยอดของผู้เข้าร่วมอบรมในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะของหลักสูตรอบรมด้านกัญชา CBM, CEP และ N-CBD เท่านั้น นอกเหนือจากนี้ยังมีหลักสูตรอบรมด้านกัญชาทั้งระยะสั้น และระยะยาวอื่นๆ เพื่อให้ได้ประโยชน์ที่ครอบคลุมควรทำการศึกษหลักสูตรอื่นๆ นำมาเปรียบเทียบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการได้รับข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้สนใจเข้าอบรมหลักสูตร การสนทนากลุ่ม เพื่อข้อมูลที่นำมาบริหารจัดการหลักสูตรให้เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กุลนิดา เอี่ยมเปี่ยม. (2563). คุณลักษณะของตลาดต้นไม้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรที่มีผลต่อการใช้บริการของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2549). พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- ธารินี พชรเจริญพงศ์. (2554). ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาชาวต่างชาติในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (2564). “สธ. ปลดล็อก ปลูกกัญชาได้บ้านละ 6 ต้น แต่ห้ามใช้เสฟ ผิดกฎหมาย. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/general/news-625013>
- พิพัฒน์ นนทนาธรณ์. (2561). รวมบทความว่าด้วย...ความรับผิดชอบต่อสังคม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำธุรกิจเพื่อสังคมแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รัตนารณ บัญชู. (2555). การพัฒนาและฝึกอบรมที่มีผลต่อประสิทธิภาพของพนักงาน: กรณีศึกษาการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคกลาง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2563). “กัญชา” จะกลายเป็นพืชเศรษฐกิจไทย ได้หรือไม่?. สืบค้นจาก <https://kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/FB-Cannabis-14-01-20.aspx>.
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2563). กัญชา (Cannabis). สืบค้นจาก <https://www.fda.moph.go.th/sites/Narcotics/SitePages/ViewAcademic.aspx?IDitem=1>.
- CANNABIS HUB. (2021). *History of Cannabis*. Retrieved from <https://cannabishub.in.th/ประวัติความเป็นมาของกัญชา/>
- WEEDBONG420. (2019). *History of Cannabis*. Retrieved from <https://weedbong420.com/marijuana-historical/>

Translated Thai References

- Boonnuch. R. (2012). *Development and training affecting the employee's effectiveness: Case study provincial electricity authority, area 1 (Central region) Phra Nakhon Si Ayuthaya Province*, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (in Thai)
- Eampeam. K. (2020). *Attributes of the Trees Market Marketing Organization for Farmers that Affects the Consumers Service Selection in Bangkok Metropolitan*. Master of Business Administration. Kasetsart University. (in Thai)

- Food and Drug Administration. (2020). *Cannabis*. Retrieved from <https://www.fda.moph.go.th/sites/Narcotics/SitePages/ViewAcademic.aspx?IDitem=1>. (in Thai)
- KASIKORN Research Center. (2020). *Can "cannabis" become a Thai economic crop?*. Retrieved from <https://kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/FB-Cannabis-14-01-20.aspx>. (in Thai)
- Nonthanathorn. P. (2018). *Collections of Social Responsibility Articles*. Bangkok: Social Enterprise Leadership Center. (in Thai)
- Prachachat online. (2021). *The Ministry of Public Health has unlocked 6 cannabis plants per house, but it's illegal to use it..* Retrieved from <https://www.prachachat.net/general/news-625013>. (in Thai)
- Pratcharacharoenpong. T. (2011). *Factors affecting overseas students' decisions on advanced study in the International Undergraduate Program, in Bangkok Metropolitan Region*. Master of business administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (in Thai)
- Santiwong. T. (2006). *Marketing consumer behavior*. 11th ed. Bangkok: Prachumchang. (in Thai)

